

Pfv.IV.21.193/2014/5.szám

A Kúria a dr. Marjai Tibor ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek a Kemece Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatal alperes ellen államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt a Nyíregyházi Törvényszék előtt 12.P.20.518/2013. számon megindított és a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.054/2014/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében az I. és II. rendű felperesek által 17. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint a felperesek 2008. március 19-én elvi építési engedély iránti kérelmet terjesztettek elő az alperesnél a .. helyrajzi számú ingatlanokon megvalósítandó lakóépület engedélyezése ügyében. Az Észak-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal a 2010. március 12-én kelt végzésével az alperes jegyzőjét az elvi építési engedély kiadására irányuló kérelem ügyében az eljárás folytatására utasította és felhívta a döntés 10 munkanapon belüli meghozatalára. Az alperes Szociális és Igazgatási Irodája a 2010. március 30-án kelt határozatával a felperesek elvi építési engedély megadására irányuló kérelmét elutasította. A felperesek fellebbezése folytán eljáró Észak-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal a 2010. július 5-én kelt határozatával az alperes határozatát

megsemmisítette és az elsőfokú építésügyi hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. Az új eljárásban az alperes a felhívta a felpereseket az 1601 és 1602 helyrajzi számú ingatlanok építési telekké alakítására irányuló eljárás megindítására, ennek jogerős befejezéséig az elvi építési engedély kérelem ügyében indult eljárását felfüggesztette. A telekalakítási engedély megszerzését követően az alperes az engedélyezési eljárást folytatta, majd a 2011. november 17-én kelt végzésével a lakóépület építésének elvi engedélyezési eljárását, szakhatósági állásfoglalás hiányára hivatkozva megszüntette. A felperesek fellebbezése folytán eljárta Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal a 2012. január 23-án kelt végzésével az alperes végzését megsemmisítette és az elsőfokú építésügyi hatóságot soron kívüli új eljárás lefolytatására utasította, majd a 2012. február 16-án kelt végzésével az építési hatósági eljárás folytatására az alperes helyett Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzat jegyzőjét jelölte ki. A jegyző a 2012. június 5-én kelt határozatával a Kemecse 1602 helyrajzi számú ingatlanon a lakóház építésére elvi építési engedélyt adott.

A felperesek államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése címén az alperes 3.800.000 forint elmaradt jövedelem és annak 2010. május 1-től járó kamatai megfizetésére kötelezését kérték. Kereseti álláspontjuk szerint az alperes a határozatait a jogszabályi rendelkezésekbe ütköző módon és rendkívüli késedelemmel hozta meg. Már 2008-ban építkezni kívántak az ingatlanon és a felépítendő családi ház közvetlen közelében mezőgazdasági vállalkozást terveztek indítani, melynek keretében öt férőhelyes lóistálló és két férőhelyes tehénistálló került volna kialakításra, valamint 400 m² területű fólia létesítésével zöldséget kívántak termesztetni. Az alperes mulasztása miatt a mezőgazdasági vállalkozás 2009. márciusától kezdődően csak korlátozott mértékben indulhatott meg, amelyet 2010 tavaszán meg is kellett szüntetniük. Amennyiben az alperes a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt volna el, a 38 hónap alatt havi 100.000 forint összegű jövedelemhez jutottak volna.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, amelyet jogalapjában és összegszerűségében is vitatott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperesek a kárukat és annak az alperes magatartásával okozati összefüggésben való bekövetkezését nem bizonyították.

Az I. és II.r. felperesek fellebbezése folytán eljárta másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése alapján, valamint a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI. 24.) PK véleményében foglaltaknak is teljes körűen megfelelően

kioktatta a felpereseket a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről és a bizonyítás elmulasztásának következményeiről, ennek keretében a szakértői bizonyítás szükségességéről is. A bíróság felhívására a felperesek okiratokat csatoltak és tanúbizonyítási indítványt tettek. A tárgyalás berekesztését megelőzően a tárgyaláson az I.r. felperes kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy további bizonyítási indítványuk nincs. A felperesek az alperes felróhatósága körében az engedélyezési eljárás szükségtelen elhúzódására hivatkoztak. Annak bizonyítására azonban, hogy az alperes jogsértő magatartása következtében a tervezett mezőgazdasági vállalkozás korlátozott megvalósulása miatt elmaradt jövedelemben jelentkező vagyoni káruk keletkezett volna, az előterjesztett bizonyítékok nem elegendőek. A meghallgatott tanú csak az építési hatósági eljárásnak - a közigazgatási hatósági eljárás csatolt irataiból is megállapítható - folyamatát adta elő, nem tett azonban előadást a tervezett mezőgazdasági vállalkozásról és az abból elérhető jövedelemről. A csatolt haszonbérleti szerződésből csak a jogviszony vége állapítható meg, nincs adat a jogviszony kezdetére, ebből következően annak időtartamára és megfelelő adatok hiányában abból nem határozható meg a tevékenységből elérhető, a szükséges és indokolt költségek levonásával jelentkező jövedelem mértéke sem. Az adóhatósághoz 2009. március 10-én benyújtott bejelentő lap a hivatkozott mezőgazdasági tevékenységre vonatkozó adatokat nem tartalmazott. A perben a felperesek által szolgáltatott bizonyítékok a kár bekövetkezésének igazolására önmagukban alkalmatlanok voltak. Az elmaradt jövedelem mértéke pedig csak szakértői bizonyítással lett volna meghatározható, erre vonatkozó indítványt azonban a felperesek a bíróság figyelmeztetése ellenére sem terjesztettek elő. A „lehetőségeikhez képest” történő bizonyításra való hivatkozás pedig a polgári perben, a Pp. 164. § (1) bekezdésének rendelkezésére is figyelemmel, értelmezhetetlen.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, az I. és II.r. felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és az esetleges nagy terjedelmű bizonyítás lefolytatása érdekében az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontjuk szerint a kártérítés jogalapját és összepszerűségét bizonyították. A bizonyítási eljárás során a lehetőségeikhez képest maximálisan próbáltak eleget tenni a bizonyítási kötelezettségüknek, okiratokat csatoltak és tanúbizonyítást ajánlottak fel.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A felperesek az alperes építési engedélyezési eljárás során hozott,

jogszabályi rendelkezésekbe ütköző határozatai és az eljárás szükségtelen elhúzódása miatt elmaradt jövedelem megtérítése iránt terjesztettek elő keresetet.

A per adatai alapján megállapítható volt, hogy az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény érvényesítésének a Ptk. 349. § (1) bekezdésében előírt feltétele teljesült, mert a felperesek a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vették.

Az ítélezési gyakorlatnak is megfelelően, helytállóan állapította meg tartalmilag azt a másodfokú bíróság, hogy miután a felperesek által előterjesztett jogorvoslat eredményre vezetett, az elsőfokú közigazgatási szerv törvénysértő határozatának következményei elhárultak, ezért ezen az alapon az alperes államigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló felelőssége nem állapítható meg.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. A Ptk. 355. § (4) bekezdése értelmében kártérítés címén - egyebek mellett - a károkozó körülmény folytán azt az elmaradt vagyoni előnyt is meg kell téríteni, amely a károsultat ért vagyoni (és nem vagyoni) hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

E rendelkezések alapján a jogellenes, felróható magatartást és az azzal okozati összefüggésben bekövetkezett kárt a Pp. 164. § (1) bekezdésére figyelemmel a károsultnak kell bizonyítani.

A felpereseknek az az álláspontja, hogy az építési engedélyezési eljárás szükségtelen elhúzódása az alperesnek felróható volt, amely a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a kártérítési felelősséget megalapozza, a per adatai alapján elfogadható volt. Érdemben helytállóan állapította meg ugyanakkor a jogerős ítélet, hogy a felperesek az elmaradt jövedelemben megjelölt kár bekövetkezését nem bizonyították. Egységes az ítélezési gyakorlat abban, hogy a Ptk. 355. § (4) bekezdésében meghatározott vagyoni előny (elmaradt jövedelem) megállapítására csak igazolt, reálisan ellenőrizhető adatok alapján kerülhet sor. A károsultnak azt kell bizonyítania, hogy az elmaradt jövedelemhez a károkozó magatartás hiányában bizonyosan hozzájutott volna. Feltételezések nem alapozzák meg az elmaradt jövedelem iránti igényt. (Pfv.V.20.782/2009/9., Pfv.VIII.21.636/2010/5., Pfv.VII.21.872/2000/3., Pfv.IV.21.644/1999/3.) A felperesek a tervezett mezőgazdasági vállalkozásból elérhető jövedelemvesztésből eredő káruk megtérítésére tartottak igényt. A felperesek azonban semmilyen korábbi időszakban, azonos tevékenységből származó jövedelmüket nem igazoltak. Így elmaradt jövedelem címén a kár bekövetkezését azon az alapon megállapítani, hogy feltételezéseik szerint milyen jövedelmet értek volna el, ha a mezőgazdasági tevékenységet

korábban megkezdték volna, nem lehet. Önmagában az, hogy a felpereseknek a mezőgazdasági tevékenység megkezdése szándékában állt, és utóbb haszonbérleti szerződést kötöttek, még nem bizonyítja azt, hogy az alperes felróható magatartásának hiányában a kártérítés címén követelt jövedelemhez jutottak volna. Ezért jogszabálysértés nélkül utasította el a jogerős ítélet a keresetet.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az alperesnek áthárítható felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel.

A felperesek teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. december 3.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő